

На основу чл. 3. и 14. Закона о безбедности и здрављу на раду („Сл. гласник РС“ бр. 35/2023 – даље: Закон) и члана 28. став 1. тачка 10) Статута ЈП „Мрежа-Мост“, в.д. директора доноси

ПРАВИЛНИК О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ ЈП «МРЕЖА-МОСТ»

Опште одредбе

Члан 1.

Правилником о безбедности и здрављу на раду (даље: Правилник) уређују се права, обавезе и одговорности запослених и послодавца у области безбедности и здравља на раду у ЈП «Мрежа-Мост» (даље: послодавац).

Право на безбедност и здравље на раду по овом правилнику послодавац обезбеђује и другим лицима која се код њега налазе или се затекну у радној средини (ученици и студенти на пракси, волонтери, лица која раде ван радног односа и друга лица која се затекну у радној средини, ако је с њиховим присуством упознат послодавац).

Члан 2.

Послодавац је уписан у регистар Агенције за привредне регистре ради обављања следеће делатности: 7220 – Истраживање и развој у друштвеним и хуманистичким наукама.

Делатност Јавног предузећа од општег интереса је: Развој и унапређивање информисања путем електронских медија на српском језику на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија.

Поред делатности из става 1. овог члана ЈП „Мрежа-Мост“ обавља и следеће делатности:

- 1) координацију емитера-електронских медија који емитују свој радио и ТВ програм на српском језику на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија;
- 2) пружање помоћи емитерима у набавци студијске и емисионе технике, телекомуникационих уређаја и програма;
- 3) пружање помоћи емитерима у обезбеђивању материјалних трошкова;
- 4) пружање стручне помоћи емитерима;
- 5) друге делатности од значаја за развој и унапређивање информисања путем електронских медија на српском језику на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија.

Права, обавезе и одговорности послодавца

Члан 3.

Послодавац је дужан да:

- обезбеди и спроводи превентивне мере безбедности и здравља на раду у складу са актом о процени ризика и мерама које предлажу и доносе стручне службе и лице за обављање послова безбедност и здравље на раду, као и у складу са предпозима и мишљењима запослених;
- обезбеди запосленом безбедност и здравље у свим њиховим активностима и на свим нивоима организовања рада и радног процеса;
- организује послове безбедности и здравља на раду;
- одлуком у писаној форми одреди лице за безбедност и здравље на раду;
- запосленом којег одреди за обављање послова безбедности и здравља на раду обезбеди благовремено и континуирано усавршавање знања у области безбедности и здравља на раду;
- спроведе поступак осигурања запослених од повреде на раду и професионалних болести на терет својих средстава, ради обезбеђивања накнаде штете.

Послодавац се не ослобађа обавеза и одговорности у вези са применом мера безбедности и здравља на раду одређивањем правног лица, односно предузетника са лиценцом или другог лица, или преношењем својих обавеза и одговорности на та лица.

Члан 4.

Послодавац има право и дужност да:

- при свакој промени радног процеса, увођењу нових технологија или нових средстава за рад изврши прилагођавање том процесу пре почетка рада;
- предузме мере за спречавање приступа у круг објекта који се користи као радни и помоћни простор, укључујући и објекат на отвореном простору, лицима и возилima која немају основа да се налазе у њима;
- запосленој жени за време трудноће, запосленом млађем од 18 година живота и запосленом са смањеном радном способношћу обезбеди да, и поред обуке за безбедан и здрав рад, буду обавештени у писаној форми о резултатима процене ризика на радном месту и о мерама за отклањање таквих ризика.

Члан 5.

Послодавац у току радног процеса има право и обавезу да:

- заустави сваку врсту рада који представља озбиљну, неизбежну и непосредну опасност за живот или здравље запослених;

- забрани рад и удаљи са радног места сваког запосленог који се налази под утицајем алкохола или опојних средстава;
- забрани пушење на радном месту и у другим просторијама послодавца у којима пушење није дозвољено;
- обустави од употребе средства или опрему за заштиту на раду запослених уколико утврди да су исти неисправни и ако због насталих промена угрожавају живот или здравље на раду;
- упозна запосленог са опасностима и штетностима из области безбедности и здравља на раду, као и са мерама за њихово отклањање;
- обезбеди запосленом коришћење средства и личне заштитне опреме на раду у складу са својим актом о процени ризика на радном месту и у радној средини;
- предузме мере у циљу одржавања средства за рад и средства опреме за личну заштиту на раду у исправном стању;
- предузме мере за отклањање кврела или других недостатака који би могли да угрозе безбедност на раду;
- одреди запосленом обављање само оних послова на којима су спроведене мере безбедности и здравља на раду;
- запосленима да на употребу средства за рад, као и средства и личну заштитну опрему на којима су примењене прописане мере за безбедност и здравље на раду, али и да обезбеди контролу њихове употребе у складу са њиховом наменом;
- забрани даљи рад запосленом који не испуњава здравствене услове за рад на пословима са повећаним ризиком, ако одбија да се подвргне прописаном периодичном лекарском прегледу, ако није обучен или додатно обучен за рад на радном месту са повећаним ризиком, ако се не придржава прописаних упутстава, обавештења или ознака, ако ненаменски користи средства и опрему за заштиту на раду и ако одбија да поступи по упутству за безбедан и здрав рад;
- да свако лице које се налази у радној средини, са чијим је присуством упознат, упозори на опасности или штетности по здравље које се јављају у радном процесу, односно на мере безбедности и здравља које мора да примени, као и да га усмири на безбедне зоне за кретање.

Посебне мере безбедности на раду при коришћењу опреме за рад

Члан 6.

Површине по којима се запослени крећу потребно је да буду тако изведене и одржаване да не постоји опасност од клизања или падова. Све проливене течности треба одмах очистити и избрисати.

Незаштићена места у радном простору у ком може доћи до падова морају да буду ограђена и заштићена.

Приликом одласка на терен ради снимања емисија и прилога, сниматељи и новинари морају да обрате посебну пажњу да задатак изврше без угрожавања сопствене безбедности, што није увек могуће имајући у виду окружење, које понекад

може бити непријатељски настројено према запосленима који извршавају своје редовне радне задатке.

Запослени који је задужен да превезе екипу сниматеља и новинара на терен, мора користити искључиво исправно службено возило.

Обука запослених

Члан 7.

Обуку запослених за безбедан и здрав рад послодавац обавља теоријски и практично, у складу са програмом обуке за безбедан и здрав рад који доноси директор, на предлог стручне службе и сарадника за безбедност и здравље на раду.

Програм обуке за безбедан и здрав рад садржи општи и посебан део. Општи део програма обуке обухвата упознавање запослених са правима, обавезама и одговорностима у области безбедности и здравља на раду из Закона и подзаконских прописа, као и упознавање са општим актима послодавца у области безбедности и здравља на раду, а посебан део обухвата упознавање са свим потенцијалним опасностима и штетностима на радном месту, процењеним ризицима и мерама за безбедан и здрав рад.

Провера теоријске и практичне обучености запосленог за безбедан и здрав рад обавља се на радном месту.

Периодичне обуке за безбедан и здрав рад запосленог који ради на радном месту са повећаним ризиком врше се најкасније у року од једне године од дана претходне обуке, а на осталим радним местима најкасније у року од три године од дана претходне обуке.

Члан 8.

Послодавац је дужан да спроводи сталне обуке и употпуњавање знања запослених из области безбедности и здравља на раду и у току рада, а нарочито приликом:

- измене начина рада који са собом носи потенцијалне опасности на раду,
- увођења новог средства за рад,
- реконструкције или адаптације радног простора,
- промене организације или услова рада,
- премештаја запосленог на друго радно место.

Члан 9.

Послодавац је дужан да обезбеди да запослена за време трудноће, породиља и запослена која доји дете, запослени млађи од 18 година живота, особа са инвалидитетом и запослени код кога је утврђена професионална болест, и поред обуке за безбедан и здрав рад, буду у писаној форми обавештени о резултатима

процене ризика и о мерама којима се ризици отклањају у циљу повећања безбедности и здравља на раду.

Вршење процене ризика на радном месту

Члан 10.

Процена ризика јесте систематско евидентирање и процењивање свих опасности и штетности у радном процесу на радном месту у радној средини које могу да узрокују настанак повреда на раду, болести или оштећења здравља, као и утврђивање могућности, односно начина спречавања, отклањања или смањења ризика на најмању могућу меру.

Радно место са повећаним ризиком јесте радно место које је, као такво, утврђено актом о процени ризика и на ком, и поред примењених мера у складу са Законом и подзаконским актима, и даље постоје неповољни услови и опасности које могу да угрозе безбедност и здравље запослених.

Акт о процени ризика је акт који садржи опис радног процеса са проценом ризика од повреда и/или оштећења здравља при обављању свих послова у радној средини, као и мере за отклањање или смањење ризика у циљу побољшања безбедности и здравља на раду.

Члан 11.

Директор је дужан да донесе акт о процени ризика у писаној форми за сва радна места у радној средини и да утврди начин, мере и рокове за отклањање или смањење ризика на најмању могућу меру.

Процена ризика обухвата:

- опште податке о послодавцу;
- опис технолошког и радног процеса, опис средстава за рад, њихово груписање и опис средстава и личне заштитне опреме на раду;
- снимање организације рада;
- препознавање и утврђивање опасности и штетности на радном месту и у радној средини;
- процењивање ризика у односу на опасности и штетности;
- утврђивање начина и мера за отклањање, смањење или спречавање ризика;
- закључак.

Послодавац је дужан да измени акт о процени ризика у случају појаве сваке нове опасности или штетности и промене нивоа ризика у радном процесу, увођења новог радног места и нове технологије и промене услова радне средине.

Члан 12.

Актом о процени ризика, а на основу оцене здравствене установе коју даје делатност медицине рада, одређују се посебни здравствени услови које морају да

испуне запослени за обављање одређених послова на радном месту и у радној средини или за употребу поједине опреме за рад.

Актом о процени ризика утврђују се врста средстава и личне заштитне опреме (основно заштитно средство и средство по потреби) за обављање појединих послова, као и време (рок) трајања заштитних средстава.

Послодавац је дужан да запосленом на радном месту са повећаним ризиком пре почетка рада обезбеди претходни лекарски преглед, као и периодични лекарски преглед у току рада.

Ако се у поступку периодичног лекарског прегледа утврди да запослени не испуњава посебне здравствене услове за обављање послова на радном месту са повећаним ризиком, послодавац је дужан да га премести на друго радно место које одговара његовим здравственим способностима.

Организовање послова безбедности и здравља на раду

Члан 13.

Послодавац овим правилником организује послове безбедности и здравља на раду.

У циљу извршења обавезе из става 1. овог члана послодавац именује запосленог који обавља послове безбедности и здравља на раду.

За обављање послова безбедности и здравља на раду послодавац ангажује запосленог са којим има закључен уговор о раду, који испуњава посебне услове у складу са Законом, тако да запослени обавља послове сарадника за безбедност и здравље на раду.

Послове безбедности и здравља на раду код послодавца из става 3. овог члана обавља сарадник за обављање послова безбедности и здравља на раду, који има високо образовање обима од најмање 180 ЕСПБ бодова у оквиру научно-образовног поља техничко-технолошких наука, природно-математичких наука, медицинских или друштвено-хуманистичких наука.

У изузетним случајевима, када због одласка или распоређивања запослених послодавац за одређено време не може да одреди неког од својих запослених који могу да обављају послове сарадника за безбедност и здравље на раду, послодавац може да ангажује правно лице или предузетника који има лиценцу за обављање послова безбедности и здравља на раду.

Члан 14.

Сарадник за безбедност и здравље на раду обавља послове у складу са Законом, овим правилником и Одлуком о именовању, а нарочито:

- 1) спроводи и учествује у поступку процене ризика;
- 2) учествује у изради програма обуке запослених за безбедан и здрав рад и програма обуке руководилаца;

- 3) врши контролу и даје предлоге послодавцу у планирању, избору, коришћењу и одржавању средстава за рад;
- 4) учествује у опремању и уређивању радног места у циљу обезбеђивања безбедних и здравих услова рада;
- 5) организује превентивна и периодична испитивања услова радне средине;
- 6) организује превентивне и периодичне прегледе и провере опреме за рад и прегледе и испитивања електричних и громобранских инсталација;
- 7) предлаже мере за побољшање услова рада, нарочито на радним местима са повећаним ризиком;
- 8) прати и контролише примену мера безбедности и здравља на раду у складу са организацијом послова безбедности и здравља на раду код послодавца;
- 9) прати стање у вези са повредама на раду и професионалним болестима, као и болестима у вези са радом, учествује у утврђивању њихових узрока и припрема извештаје са предлозима мера за њихово отклањање;
- 10) организује и спроводи обуку:
  - запослених и руководилаца у складу са Правилником и програмом обуке који донесе послодавац;
- 11) припрема упутства за безбедан и здрав рад и контролише њихову примену;
- 12) забрањује рад на радном месту или употребу средства за рад у случају када утврди непосредну опасност по живот или здравље запосленог и обуставља рад на опреми за рад до отклањања уочених недостатака приликом прегледа и провере опреме за рад;
- 13) организује лекарске прегледе запослених;
- 14) сарађује и координира рад са здравственом установом која обавља делатност медицине рада по свим питањима у области безбедности и здравља на раду;
- 15) води евиденције у области безбедности и здравља на раду код послодавца;
- 16) прати промену прописа и врши усклађивање аката послодавца, прати стандарде и технички напредак у области безбедности и здравља на раду.

Сарадник за безбедност и здравље на раду дужан је да прати, контролише и извештава директора о примени мера за безбедност и здравље у складу са организацијом послова безбедности и здравља на раду код послодавца.

Сарадник за безбедност и здравље на раду дужан је да у писаној форми извести директора када забрани рад на радном месту или забрани употребу средстава за рад, када утврди непосредну опасност по живот или здравље запосленог и обустави рад на опреми за рад до отклањања уочених недостатака приликом прегледа и провере опреме за рад.

Ако послодавац, и поред забране из става 3. овог члана, наложи запосленом да настави рад или употребу средства за рад, сарадник за безбедност и здравље на раду дужан је да о томе одмах извести надлежну инспекцију рада.

Члан 15.

Сарадник за безбедност и здравље на раду дужан је да континуирано усавршава знање у области безбедности и здравља на раду.

Послодавац је дужан да омогући континуирано усавршавање знања у области безбедности и здравља на раду запосленом кога одреди за обављање тих послова.

Програм, начин, поступак и дужину трајања континуираног усавршавања знања, као и друга питања у вези са континуираним усавршавањем знања сарадника из области безбедности и здравља на раду прописује директор у складу са подзаконским актом и специфичношћу потребе спровођења мера безбедности и здравља код послодавца.

Пружање прве помоћи

Члан 16.

Послодавац је дужан да:

- обезбеди пружање прве помоћи у својој радној средини,
- обучи одговарајући број запослених за пружање прве помоћи и
- обезбеди средства и опрему за пружање прве помоћи.

За пружање прве помоћи морају да буду обучени руководиоци, као и најмање 2% од укупног броја извршилаца у једној локацијски одвојеној пословној јединици за основно или напредно обучавање за пружање прве помоћи, у зависности од процењених ризика.

Обуку запослених за пружање прве помоћи код послодавца врши здравствена установа која обавља делатност медицине рада у складу са законом којим се уређује здравствена заштита, као и Црвени крст Србије, у складу са посебним законом.

Приликом организовања и пружања прве помоћи и опреме која за те намене мора да буде обезбеђена на радном месту послодавац ће се ускладити са одговарајућим подзаконским актом.

Члан 17.

Послодавац је дужан да обезбеди ормарич за прву помоћ, који мора да се налази на видном и приступачном месту. У ормаричу мора да се налази потребан санитетски материјал за пружање свих врста прве помоћи (преломи, опекотине, убоди, посекотине итд.).

Ормарич стално мора да се одржава у уредном стању. Забрањено је у такав ормарич стављати материјал и предмете који се не сматрају санитетским материјалом.

Ормарић за прву помоћ мора да буде закључан и увек доступан лицу које је обучено и одређено за пружање прве помоћи у својој радној смени.

Ормарић за прву помоћ мора да буде у белој боји, са знаком црвеног крста, а на њему обавезно морају да буду истакнути:

- адреса и број телефона најближе здравствене установе и
- имена запослених обучених и одређених за пружање прве помоћи.

Права посебних група запослених

Члан 18.

Посебна права, обавезе и мере у вези са безбедношћу и здрављем на раду по овом правилнику имају:

- 1) млади до навршених 18 година живота (нарочито у вези са њиховим психичким и телесним развојем),
- 2) жене које раде на радном месту са повећаним ризиком који би могао да им угрози остваривање материјства,
- 3) особе са инвалидитетом и
- 4) запослени код којих је утврђена професионална болест.

Посебна права, обавезе и мере у вези са безбедношћу и здрављем лица из става 1. овог члана биће обезбеђени у складу са Законом, Законом о раду, подзаконским прописима, овим правилником и Правилником о раду.

Евиденције из области безбедности и здравља на раду

Члан 19.

Послодавац је дужан да води и чува евиденције о:

- 1) радним местима са повећаним ризиком, запосленима који обављају послове на радним местима са повећаним ризиком и лекарским прегледима запослених који обављају те послове;
- 2) повредама на раду и професионалним болестима;
- 3) извршеним прегледима и проверама опреме за рад и прегледима и испитивањима електричних и громобранских инсталација;
- 4) извршеним испитивањима услова радне средине.

Права запослених

Члан 20.

Запослени има право и обавезу да се пре почетка рада упозна са мерама безбедности и здравља на раду, посебно на радном месту на које је одређен и радном месту на које је распоређен, као и да се обучи за њихово спровођење.

Запослени има право да:

- послодавцу даје предлоге, примедбе и обавештења о питањима безбедности и здравља на раду;

- контролише своје здравље према ризицима радног места у складу са прописима о здравственој заштити;
- уколико ради на радном месту са повећаним ризиком, обави лекарски преглед на који га упућује послодавац.

Запослени је дужан да ради на радном месту са повећаним ризиком само на основу извештаја здравствене установе, који сачињава делатност медицине рада, којим се утврђује да је здравствено способан за рад на том радном месту.

Члан 21.

Запослени има право да одбије да ради:

- ако му прети непосредна опасност по живот и здравље због тога што нису спроведене прописане мере за безбедност и здравље на радном месту на које је одређен, све док се те мере не обезбеде;
- ако му послодавац није обезбедио прописани лекарски преглед или ако се на лекарском прегледу утврди да не испуњава прописане здравствене услове за рад на радном месту са повећаним ризиком;
- ако у току обуке за безбедан и здрав рад није упознат са свим врстама ризика и мерама за њихово отклањање на пословима или на радном месту на које га је послодавац одредио;
- ако би, према оцени медицине рада, рад дужи од пуног радног времена, односно рад ноћу могао да погорша његово здравствено стање;
- ако на средство за рад са којим ради нису примењене прописане мере за безбедност и здравља на раду.

У наведеним случајевима запослени може да се писаним захтевом обрати директору или лицу задуженом за безбедност ради предузимања мера које по мишљењу запосленог нису спроведене.

Ако послодавац не поступи по наведеном захтеву у року од осам дана од пријема захтева, запослени има право да поднесе захтев за заштиту права инспекцији рада.

Када запослени одбије да ради у наведеним случајевима, а послодавац сматра да захтев запосленог није оправдан, послодавац је дужан да одмах обавести инспекцију рада.

Члан 22.

Када му прети озбиљна, неизбежна и непосредна опасност по живот или здравље, запослени има право да предузме одговарајуће мере у складу са својим знањем и техничким средствима која му стоје на располагању, да престане да ради и напусти радно место, радни процес, односно радну средину.

У случају из става 1. овог члана, запослени који престане да ради, напусти радно место, радни процес, односно радну средину није одговоран за штету коју проузрокује послодавцу, односно неће бити стављен у било какву неповољну ситуацију, осим у случају да је штету проузроковао намерно или из крајње непажње.

Обавезе запослених

Члан 23.

Запослени је обавезан да:

- 1) води рачуна о сопственој безбедности и здрављу на раду, као и о безбедности и здрављу других лица на која може да утиче његов рад, у складу са обуком за безбедан и здрав рад и упутствима за безбедан и здрав рад добијеним од послодавца;
- 2) примењује прописане мере за безбедан и здрав рад;
- 3) наменски користи средства за рад;
- 4) пре почетка рада прегледа своје радно место, укључујући и средства за рад која користи, али и да у случају уочених недостатака извести послодавца или друго овлашћено лице;
- 6) пре напуштања радног места средства за рад остави у таквом стању да не угрожавају друге запослене.

Члан 24.

Запослени има обавезу да, у складу са својим сазнањима, одмах обавести послодавца, односно непосредног руководиоца о неправилностима, опасностима, штетностима или другим недостатцима при спровођењу мера безбедности и здравља на раду који би на радном месту могли да угрозе његову безбедност и здравље или безбедност и здравље других запослених и других лица.

Ако послодавац после добијеног обавештења из става 1. овог члана не отклони неправилности, штетности, опасности или друге појаве у року од осам дана или ако запослени сматра да за отклањање утврђених појава нису спроведене одговарајуће мере за безбедност и здравље, запослени може да се обрати надлежној инспекцији рада, о чему обавештава сарадника за безбедност и здравље на раду. Запослени је дужан да сарађује са послодавцем и сарадником за безбедност и здравље на раду како би се спровеле прописане мере за безбедност и здравље на радном месту на ком ради.

Члан 25.

Лице које има здравствене недостатке или болује од болести које тешко могу или уопште не могу да се утврде лекарским прегледом, при чему ти недостаци могу да угрозе његов живот или здравље на радном месту или живот и здравље других запослених – дужан је да те недостатке, односно болести пријави послодавцу пре ступања на рад.

Ако запослени не поступи по наведеној обавези, а недостаци или болести су такве природе да могу да проузрокују сметње у раду, запослени може да се распореди на друго одговарајуће радно место.

Члан 26.

Запослени под утицајем алкохола и других средстава зависности не сме да започне, односно настави рад.

На захтев послодавца, запослени је дужан да се подвргне провери да ли је под утицајем алкохола или других средстава зависности.

Таква провера врши се тако што се запослени упућује у надлежну медицинску установу по поступку утврђеном прописима о безбедности саобраћаја.

Проверу запосленог да ли је под утицајем средства зависности спроводи лекар специјалиста.

Упућивање у медицинску установу обавља послодавац.

Ако запослени одбије да се подвргне провери да ли је под утицајем алкохола или других средстава зависности на захтев послодавца, односно овлашћеног руководиоца, одмах мора да се удаљи са свог радног места и подлеже дисциплинској одговорности.

Преглед и испитивања опреме за рад, радне средине и електричних инсталација и инсталација флуида

Члан 27.

Прегледи и испитивања опреме за рад врше се на начин и у роковима утврђеним упутством производа, техничким прописима и стандардима.

Ако упутством производа, техничким прописима и стандардима нису предвиђени други рокови, опрема за рад из претходног става прегледа се и испитује:

- пре прве употребе;
- после реконструкције или хаварије;
- ако је прописана опрема за рад премештена с једног на друго место рада;
- ако се преглед и испитивање прописане опреме за рад или услови радне средине врше у складу са Правилником о поступку прегледа и испитивања опреме за рад и испитивања услова радне средине.

Члан 28.

За обављање прописаних прегледа и испитивања послодавац је дужан да ангажује правно лице са лиценцом.

Правно лице са лиценцом које послодавац ангажује ради спровођења превентивних и периодичних прегледа и провере опреме за рад и прегледа и испитивања електричних и громобранских инсталација, као и превентивних и периодичних испитивања услова радне средине, односно хемијских, физичких штетности (осим јонизујућих зрачења), микроклиме и осветљености и биолошких штетности – дужно је да изда стручни налаз по извршеном прегледу и провери опреме за рад, као и прегледу и испитивању електричних и громобранских инсталација или испитивању услова радне средине, најкасније у року до 30 дана од дана извршеног прегледа и провере, односно испитивања.

Ако се приликом прегледа и провере опреме за рад из става 2. овог члана утврди да на опреми за рад нису примењене мере за безбедан и здрав рад, лице које је вршило преглед и проверу опреме за рад дужно је да одмах о томе обавести послодавца, односно сарадника за безбедност и здравље на раду и да на опреми постави напепницу о неисправности. Послодавац, односно сарадник за безбедност

и здравље на раду дужан је да одмах забрани рад на опреми за рад на којој нису примењене мере за безбедан и здрав рад. Забрана коришћења опреме за рад важи до отклањања неправилности због којих опрема за рад није безбедна за употребу, односно до издавања стручног налаза о прегледу и провери од стране правног лица са лиценцом којим се потврђује да су на опреми за рад примењене мере за безбедан и здрав рад.

Члан 29.

Испитивање радне средине (микроклима, хемијске и физичке штетности и осветљеност) вршиће се у складу са важећим прописима.

Здравствена установа која обавља делатност медицине рада

Члан 30.

- (1) За обављање послова заштите здравља запослених на раду посlodавац ангажује здравствену установу која обавља делатност медицине рада, за коју је надлежни државни орган утврдио испуњеност прописаних услова за обављање здравствене делатности у складу са законом.
- (2) Здравствена установа која обавља делатност медицине рада из става 1. овог члана дужна је да обавља следеће послове, у сарадњи са посlodавцем:
  - 1) у поступку процене ризика утврђује предлог здравствених мера за радна места на којима су препознате и утврђене штетности изнад прописаних вредности;
  - 2) прати и проучава услове рада и предлаже мере за заштиту здравља запослених у односу на ризике којима је запослени изложен на радном месту у радној средини;
  - 3) обавља послове обуке запослених за пружање прве помоћи;
  - 4) утврђује и испитује узroke настанка професионалних болести и болести у вези са радом;
  - 5) оцењује и утврђује посебне здравствене способности које морају да испуњавају запослени за обављање одређених послова на радном месту са повећаним ризиком;
  - 6) врши претходне, периодичне, контролне и циљане лекарске прегледе запослених и издаје извештаје о лекарским прегледима у складу са прописима о безбедности и здрављу на раду;
  - 7) прати здравствено стање запосленог у односу на ризике на радном месту;
  - 8) учествује у организовању прве помоћи, спасавању и евакуацији у случају повређивања запослених или хаварија;
  - 9) саветује посlodавца при избору другог одговарајућег посла према здравственој способности запосленог;
  - 10) саветује посlodавца о планирању и организацији рада са здравственог аспекта;
  - 11) учествује у изради програма за побољшање услова рада на радном месту;
  - 12) учествује у анализи професионалних болести и болести у вези са радом;
  - 13) непосредно сарађује са сарадником за безбедност и здравље на раду.

Лекарски прегледи

Члан 31.

- (1) Послодавац је дужан да:
- запосленом на радном месту са повећаним ризиком пре почетка рада обезбеди претходни лекарски преглед, као и периодични лекарски преглед у току рада;
  - запосленом који рад обавља ноћу, у складу са законом, обезбеди претходни и периодични лекарски преглед.
- (2) Претходни, периодични и циљани лекарски прегледи запослених спроводе се на начин, по поступку и у роковима утврђеним подзаконским прописима.
- (3) Ако се у поступку периодичног лекарског прегледа утврди да запослени не испуњава посебне здравствене услове за обављање послова на радном месту са повећаним ризиком, послодавац је дужан да га премести на друго радно место које одговара његовим здравственим способностима.
- (4) Послодавац је дужан да запосленог, на његов захтев, упути на лекарски преглед који одговара ризицима на радном месту у редовним интервалима, а најкасније у року од пет година од претходног прегледа. Трошкови лекарских прегледа падају на терет послодавца.

Пријава повреде на раду и професионалне болести

Члан 32.

Послодавац је дужан да одмах, а најкасније у року од 24 часа од настанка усмено, у писаној форми или електронским путем пријави надлежној инспекцији рада и надлежном органу за унутрашње послове сваку смртну, колективну или тешку повреду на раду, као и опасну појаву која би могла да угрози безбедност и здравље запослених.

Послодавац је дужан да одмах, а најкасније у року од пет радних дана од дана настанка усмено, у писаној форми или електронским путем пријави надлежној инспекцији рада лаку повреду на раду због које запослени није способан за рад више од три дана.

Послодавац је дужан да најкасније у року од пет дана од дана достављања мишљења здравствене установе која је утврдила професионалну болест пријави надлежној инспекцији рада професионалну болест.

Обавезе према инспекцији рада

Члан 33.

Послодавац је дужан да сарађује са органима инспекције рада и да у том циљу предузме следеће радње:

- да најмање осам дана пре почетка рада надлежну инспекцију рада извести о почетку рада одвојене јединице и свакој промени технолошког поступка, уколико се тим променама мењају услови рада;
- да у случају извођења хитних радова на инфраструктурним објектима ради отклањања кварова или изненадног и неконтролисаног догађаја на објекту, одмах

усмено и у писаној форми пријави надлежној инспекцији рада извођење хитних радова;

- да на захтев инспектора рада достави извештај о стању безбедности и здравља на раду запослених, као и о спроведеним мерама из области безбедности и здравља на раду;
- да у циљу вршења инспекцијског надзора омогући инспектору рада неометан улазак у објекте и просторије у којима се обавља делатност у свако доба када има запослених на раду;
- да одреди најмање једног запосленог који ће инспектору рада пружати потребне информације и обавештења, давати податке, акте и другу документацију потребну за вршење надзора;
- да омогући увид у стабилност конструкције и објекта за колективну безбедност и здравље на раду и помоћне конструкције и објекта, као и конструкције и објекта који се привремено користе за рад и кретање запослених;
- да омогући увид у примењене мере безбедности и здравља на раду на средствима за рад и у радној средини.

Члан 34.

Послодавац је дужан да у року који одреди инспектор рада предузме наложене мере и отклони утврђене недостатке или неправилности.

Послодавац је дужан да у року од осам дана од дана истека рока за отклањање утврђеног недостатка или неправилности обавести у писаној или електронској форми надлежну инспекцију о извршењу наложене обавезе.

Прелазне и завршне одредбе

Члан 35.

На сва питања која нису уређена Правилником непосредно ће се примењивати одредбе Закона и других прописа којима су утврђена права, обавезе и одговорности послодавца и запослених из области безбедности и здравља на раду.

Измене и допуне Правилника вршиће се по указаној потреби или изменама прописа, а на начин и по поступку за његово доношење.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли послодавца.

